Vertrouwelijk
Aan de gemeenteraad van
gemeente Druten
T.a.v. de griffier de heer P. van Boxtel
Heuvel 1
6651 DA DRUTEN

Katwijk, 25 juni 2025

Betreft: Accountantsverslag van de gemeente Druten voor het boekjaar 2024

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag voor de controle van de jaarrekening 2024 van de gemeente Druten. In dit accountantsverslag geven we een overzicht van de belangrijkste uitkomsten van de door ons uitgevoerde jaarrekeningcontrole 2024. Het accountantsverslag voor de jaarrekeningcontrole 2024 gaat in op onze controleaanpak en de uitkomsten die voor u relevant zijn voor een goed begrip van de jaarrekening 2024, en voor het beoordelen van de financiële positie van uw gemeente. Wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring ten aanzien van de getrouwheid te verstrekken bij de jaarrekening 2024 van gemeente Druten. We hebben dit accountantsverslag op 19 juni 2025 besproken met de auditcommissie van de gemeente Druten.

Tijdens het controleproces hebben wij uitgebreid gesproken met de ambtelijke organisatie en de portefeuillehouder financiën als vertegenwoordiger van het College van Burgemeester en Wethouders (hierna: het college). Wij bedanken de betrokken medewerkers voor de prettige samenwerking en zijn vanzelfsprekend graag bereid een nadere toelichting te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Mijn Overheidsaccountants B.V.

w.g.

W.L. Schuitemaker RA

Tel: +31 06 305 359 73
willem@mijnoverheidsaccountants.nl

w.g.

J.D. Kastanja RA RC EMFC

Tel: +31 06 114 595 16
johan@mijnoverheidsaccountants.nl

ACCOUNTANTS-VERSLAG 2024

Gemeente Druten

Uw controleteam

De accountantscontrole over het boekjaar 2024 van uw organisatie is uitgevoerd door onderstaand team.

Willem Schuitemaker RA
Externe accountant
Eindverantwoordelijk voor de gehele controle

+31 6 305 359 73
willem@mijnoverheidsaccountants.nl

Johan Kastanja RA RC EMFC
Senior manager
Verantwoordelijk voor de leiding en uitvoering

+31 6 114 595 16
johan@mijnoverheidsaccountants.nl

Willem Gisolf
Controleleider

Samenvatting uitkomsten accountantscontrole 2024

De gemeenteraad van de gemeente Druten heeft aan ons de opdracht verstrekt voor de controle van de jaarrekening 2024. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste uitkomsten die verder in dit verslag worden toegelicht.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden binnen de met uw organisatie gemaakte afspraken afgerond en verstrekken een goedkeurende controleverklaring ten aanzien van de getrouwheid bij de jaarrekening 2024. De opdracht is uitgevoerd zoals overeengekomen in de opdrachtbevestiging.

MIJN Overheidsaccountants is onafhankelijk van gemeente Druten en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. Wij constateren dat er geen sprake is van relaties tussen (het controleteam van) MIJN Overheidsaccountants en de gemeente Druten, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. In onderdeel E van de nadere toelichting leggen wij onze onafhankelijkheid nader uit.

Tijdens de uitvoering van onze jaarrekeningcontrole hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de vooraf afgesproken reikwijdte voorgedaan. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze controle voor 2024 voldoende is voor de doelstelling van onze controle, namelijk het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening.

De accountantscontrole omvat onder meer een onderzoek naar de toepassing van de juistheid van de grondslagen in de jaarrekening. Naar onze mening zijn de door het college gekozen grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar, conform wet- en regelgeving en consistent toegepast. Wij concluderen dat zowel de jaarrekening als het jaarverslag voldoet aan de bepalingen in het BBV.

Het college legt in de rechtmatigheidsverantwoording 2024 verantwoording af over de rechtmatigheid van de baten en lasten en balansmutaties in het boekjaar 2024. Wij zijn van mening dat de rechtmatigheidsverantwoording, en de conclusie dat de door het college geconstateerde fouten en onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens uitkomen, getrouw tot stand is gekomen. De rechtmatigheidsverantwoording voldoet samen met de toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering aan de eisen in de Kadernota Rechtmatigheid 2024.

Inhoudsopgave

In dit accountantsverslag bij de jaarrekening 2024 van gemeente Druten laten wij onderstaande onderdelen terugkomen.

- Evaluatie bevindingen accountantscontrole 2024
- Materialiteit en verantwoordingsgrens
- Hoe staat de gemeente Druten er financieel voor
- Interne beheersing inclusief automatisering en uw maatregelen ten aanzien van fraudebeheersing
- Rechtmatigheidsverantwoording
- Wet Normering Topinkomens (WNT)
- Overige relevante bevindingen

Nadere toelichting:

A. Grondexploitaties
B. Voorzieningen
C. Sociaal domein
D. SISA verantwoording 2024
E. Onafhankelijkheid
F. Actualiteiten
G. Terugblik accountantscontrole 2024
H. Beperking verspreidingskring

Evaluatie bevindingen accountantscontrole 2024

Bij de uitvoering van onze accountantscontrole van de jaarrekening 2024 hebben wij onderstaande bevindingen geconstateerd die wij nader toelichten.

Niet gecorrigeerde fouten getrouwheidsoordeel

Terugbetaling SPUK gelden 2021 – 2022 regeling H4 SPUK Sport De gemeente Druten heeft een te lage verplichting opgenomen inzake in oude jaren ten onrechte geclaimde BTW compensatie voor de nieuwbouw van een zwembad (zie verdere toelichting in het hoofdstuk overige relevante bevindingen).	**€ 127.300**
Dubbele vordering inzake verpakkingsmateriaal De gemeente Druten heeft een te hoge vordering opgenomen eind 2024 inzake een dubbel gefactureerde vergoeding in 2024 voor het inzamelen van verpakkingsmateriaal.	**€ 48.700**

Onzekerheden getrouwheidsoordeel

Wij hebben bij de uitvoering van onze werkzaamheden geen onzekerheden geconstateerd die wij rapporteren in het kader van de uitvoering van onze controlewerkzaamheden.	**€ 0**

Materialiteit en verantwoordingsgrens

Wij hanteren een materialiteit voor de bepaling van de aard, omvang en diepgang van onze controlewerkzaamheden. De materialiteit bedraagt 1% van de lasten, inclusief toevoegingen aan reserves en is conform het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de door de gemeenteraad vastgestelde Verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Druten 2023 van 29 december 2023. Voor de totstandkoming van de rechtmatigheidsverantwoording heeft de gemeente Druten in de financiële verordening een verantwoordings- en rapporteringsgrens opgenomen. Op basis van uw definitieve jaarrekening 2024 bedragen deze toleranties voor de gemeente Druten:

Goedkeuringstoleranties jaarrekeningcontrole		
Fouten	1% van de lasten inclusief toevoeging reserves	€ 732.000
Onzekerheden	3% van de lasten inclusief toevoeging reserves	€ 2.196.000
Rapportagegrens	5% van de materialiteit	€ 36.600

Rapporteringstolerantie rechtmatigheidsverantwoording	
Fouten en onduidelijkheden (1%)	€ 732.000
Rapporteringsgrens (5% van de rapporteringsgrens)	€ 36.600

Strekking controleverklaring goedkeurend

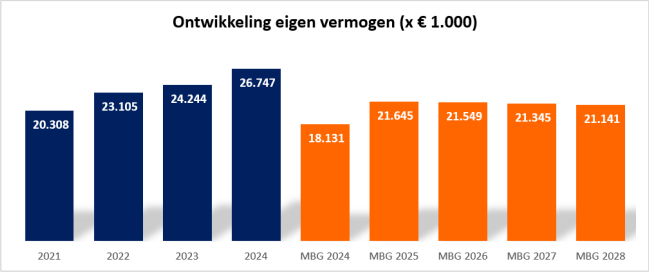
- De totale omvang van de fouten bedraagt € 176.000 en is lager dan de drempel van 1% van de totale lasten. De omvang van de fouten heeft geen gevolgen voor het getrouwheidsoordeel in onze controleverklaring.
- De totale omvang van de onzekerheden bedraagt € 0 en is lager dan de drempel van 3% van de totale lasten. De omvang van de onzekerheden heeft geen gevolgen voor het getrouwheidsoordeel in onze controleverklaring.

Hoe staat de gemeente Druten er financieel voor in 2024

Algemeen
De gemeente Druten heeft in het jaarverslag een uitgebreide toelichting opgenomen over de financiële ontwikkelingen in 2024. Tussentijds heeft op meerdere momenten in 2024 een bijstelling plaatsgevonden van verwachte resultaten over het begrotingsjaar 2024 en is de gemeenteraad daarmee (ten dele) geïnformeerd.

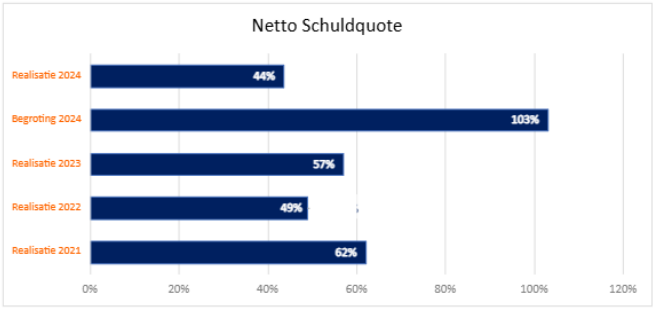
Ontwikkeling eigen vermogen
In 2024 neemt het eigen vermogen toe als gevolg van een positief resultaat over 2024 (€ 2.138.000) en hogere dotaties aan het eigen vermogen (€ 364.000). Onderstaande grafiek laat de ontwikkeling zien van het eigen vermogen inclusief een doorkijk vanuit de meerjarenbegroting 2025 – 2028. Daarin wordt een flinke daling van het eigen vermogen verwacht. Overigens is de meerjarenbegroting 2025 – 2028 bij het opstellen van de cijfers nog uitgegaan van een geprognosticeerd eigen vermogen ultimo 2024 dat aanzienlijk lager uitkomt dan de realisatie per 31 december 2024.

Solvabiliteit
De solvabiliteit wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Conclusie is dat de solvabiliteit nagenoeg gelijk is gebleven ten opzichte van vorig jaar en op dit moment toereikend is.

Netto schuldquote
De netto schuldquote is een percentage dat aangeeft hoe groot de schuldenlast is ten opzichte van de omvang van de gemeentelijke inkomsten. Hoe hoger de quote, hoe zwaarder de schuldenlast drukt op de financiële draagkracht van de gemeente Druten.

De netto schuldquote van de gemeente is laag en geeft aan dat de gemeente uitstekend in staat is om te kunnen voldoen aan haar verplichtingen.

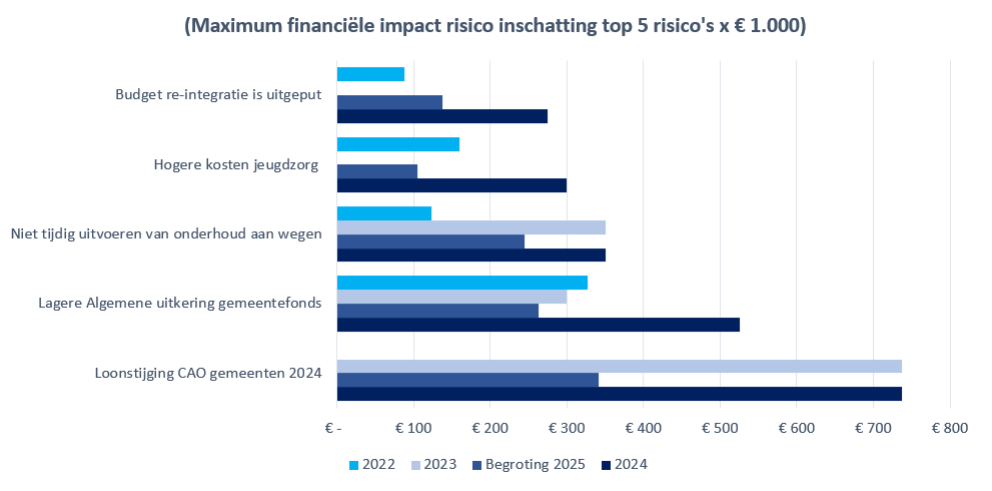
Weerstandsvermogen en de ontwikkeling van de belangrijkste risico's van de gemeente Druten

Een sterk weerstandsvermogen geeft de organisatie de ruimte om onverwachte tegenvallers op te vangen zonder direct in te grijpen in beleid. Het zorgt voor stabiliteit en continuïteit van de organisatie. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in welke mate de gemeente Druten in staat is om de belangrijkste financiële risico's op te kunnen vangen. Dit wordt de weerstandsratio genoemd. Voor Druten is de weerstandscapaciteit als volgt bepaald en nader toegelicht in de paragraaf weerstandsvermogen:

(Bedragen x € 1.000)	Jaarrekening 2024	Begroting 2024	Jaarrekening 2023
Weerstandsvermogen	€ 25.762	€ 18.196	€ 23.175
Financiële impact ingeschatte risico's	€ 3.262	€ 3.285	€ 2.391
Weerstandsratio	7,9	5,5	9,7

De weerstandsratio, de mate waarin de gemeente Druten in staat is om risico's op te vangen komt uit op 3,2 en laat een uitstekende weerstandsratio zien op basis van de normen van de Provincie Gelderland. Deze weerstandsratio geeft aan dat de risico's in voldoende mate kunnen worden opgevangen.

In onderstaande tabel hebben wij de ontwikkeling van de geïdentificeerde belangrijkste risico's in een periode van vier jaar opgenomen. In 2024 heeft de gemeente Druten de belangrijkste risico's opnieuw beoordeeld en aanscherpt. De gemeente Druten houdt hierbij rekening met actuele ontwikkelingen zoals de impact van het 'Ravijnjaar 2026' wat in de basis de financiële huishouding van de gemeente flink kan raken. Wij zien dit als een belangrijk aandachtspunt in de risicoparagraaf voor aankomende jaren ten aanzien van de informatievoorziening aan gebruikers. De gemeente Druten houdt daarnaast in de meerjarenbegroting en de daarin uitgewerkte ombuigingen rekening met de impact van het Ravijnjaar, waarbij overigens de verwachting is dat de impact hiervan in de jaren 2026 en 2027 (landelijk) beperkt zal blijven. De gemeente heeft de financiële ramingen hierop bijgesteld.

Ten opzichte van de risico-inschatting voor de jaarrekeningen 2023 en 2024 zien wij het risico in het kader van de impact van CAO stijgingen in de begroting 2025 aanzienlijk afnemen. Gezien de omvang van het personeelsbestand van de gemeente concluderen wij dat de risico inschatting voor de jaarrekening 2024 aan de hoge kant is en is het logisch dat de risico-inschatting in de begroting 2025 is bijgesteld.

Interne beheersing inclusief automatisering en uw maatregelen ten aanzien van fraudebeheersing

Samenvatting interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2024 hebben wij in februari 2025 de interim-controle uitgevoerd voor uw gemeente en de Werkorganisatie Wijchen Druten (WDW). Deze interim-controle is primair gericht op de bedrijfsvoering binnen WDW en de gemeente Druten en betreft met name de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens. Onze bevindingen over de AO/IB zijn vastgelegd in onze managementletter aan het college van gemeente Druten d.d. 3 april 2025.

Uit onze interim-controle zijn geen significante tekortkomingen in de interne beheersing gebleken. Wij zijn van mening dat de administratieve organisatie en interne beheersing (de controles binnen de processen, gecombineerd met de verbijzonderde interne controles) van de gemeente Druten voldoet aan de daaraan te stellen minimale eisen. Bij de uitvoering van de interim-controle hebben wij enkele verbeterpunten geconstateerd ten aanzien van de kwaliteit van de interne beheersing. In de managementletter hebben wij deze verbeterpunten toegelicht.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen met betrekking tot de automatiseringsomgeving raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening. Wij kunnen daarmee geen volledigheid garanderen.

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatie-voorziening te waarborgen.

Onze conclusie ten aanzien van fraude

Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2024 hebben wij geen (materiële) fraudegevallen geconstateerd en zijn geen vermoedens of aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude. De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het college. Onze rol als accountant is om onze controle zodanig te plannen en uit te voeren om een redelijke mate van zekerheid te krijgen dat de jaarrekening als geheel vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Wij hebben tijdens onze controle specifiek aandacht besteed aan de maatregelen die u heeft getroffen om frauderisico's tijdig te signaleren. Over de uitgevoerde werkzaamheden en de uitkomsten hebben wij gerapporteerd in onze controleverklaring. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit:

- Uitvoeren van een gerichte frauderisicoanalyse op basis van de standaard NV COS 240
- Wij hebben de frauderisicoanalyse van gemeente Druten beoordeeld. In de managementletter 2024 hebben wij een aanbeveling opgenomen waar deze kan worden aangescherpt
- Wij concluderen voor de gemeente het risico op 'management override of controls' als frauderisico benoemd. Overigens is dit een standaard frauderisico in de publieke sector en niet direct een hoger risico voor uw gemeente
- Wij hebben onze controlewerkzaamheden hierop zodanig ingericht dat wij dit risico tot een voor onze accountantscontrole acceptabel niveau hebben kunnen terugbrengen
- Wij zijn alert geweest op signalen en aanwijzingen van (potentiële) fraude tijdens de controle
- Het uitvoeren van diepgaande analyses op niet routinematige journaalposten, onder andere gericht op het uitsluiten van verslaggevingsfraude.

Rechtmatigheidsverantwoording 2024

Algemeen
In de jaarstukken 2024 is door het college verantwoording afgelegd over de rechtmatigheid van de baten en lasten en balansmutaties in relatie tot de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV.

Deze rechtmatigheidsverantwoording betreft:

- De rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening; en
- De toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording in de paragraaf bedrijfsvoering

Verantwoordings- en rapporteringsgrens
De gemeenteraad van gemeente Druten heeft de verantwoordingsgrens gesteld op 1% van de lasten (€ 732.000) voor de rechtmatigheidsverantwoording en de rapporteringsgrens op € 36.600 voor afwijkingen die in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht moeten worden.

Uitkomsten
De gemeenteraad heeft de verantwoordings- en rapportagegrens vastgesteld. De verantwoordingsgrens heeft het college toegepast bij de oordeelsvorming zoals opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. De totale (niet acceptabele) fouten en onduidelijkheden die het college heeft onderkend overschrijden de verantwoordingsgrens en daarmee neemt het college terecht de conclusie op dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen. Inmiddels zijn in 2025 herstelmaatregelen getroffen om geconstateerde afwijkingen in de toekomst te voorkomen en is dit toereikend toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Accountantscontrole
Onze rol als accountant betreft het vaststellen dat afwijkingen getrouw (nauwkeurig en volledig) zijn opgenomen en toegelicht, rekening houdend met bovenstaande grenzen. Wij concluderen dat dit het geval is en de rechtmatigheidsverantwoording getrouw tot stand is gekomen.

Beleid binnen uw gemeente

Een belangrijk element van de rechtmatigheidsverantwoording zijn de spelregels die de gemeenteraad meegeeft aan het college die de basis vormen voor de rechtmatigheidsverantwoording. Wij hebben deze documenten beoordeeld en komen tot de volgende conclusies:

- In de financiële verordening zijn duidelijke richtlijnen vastgelegd op welk niveau de gemeenteraad de begroting goedkeurt.
- In de financiële verordening zijn geen bepalingen opgenomen wanneer sprake is van tijdig melden van begrotingsafwijkingen
- In de financiële verordening zijn duidelijke richtlijnen vastgelegd onder welke voorwaarden overschrijdingen van lasten als acceptabel worden beoordeeld

In de laatste wijzigingen in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV heeft de Commissie een nadrukkelijker invulling gegeven aan het begrip ‘tijdig’ melden. Met name ten aanzien van onderschrijdingen van lasten en afwijkingen van baten. Wij adviseren u de financiële verordening hierop aan te passen.

Een nadere analyse van de uitkomsten

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium gaat voornamelijk in op de naleving van de aanbestedingswetgeving. Druten heeft een uitgebreide SPEND-analyse opgesteld waarbij is getoetst of is voldaan aan de aanbestedingswetgeving. Uit deze analyse blijkt voor één leverancier een onrechtmatige besteding (inkopen die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed) voor een bedrag van in totaal € 133.000. De omvang van deze bevinding blijft onder de rapportagedrempel, echter de getroffen herstelmaatregelen zijn beknopt toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Begrotingscriterium

Het college heeft, op basis van de financiële verordening, bepaald welke begrotingafwijkingen acceptabel zijn. In 2024 hebben geen onrechtmatige overschrijdingen van het eigen vermogen plaatsgevonden en is geen sprake van een overschrijding van investeringskredieten.
In 2024 is een bedrag van € 2.866.000 als overschrijding van de lasten als onrechtmatigheid aangemerkt. Binnen de bepalingen van de financiële verordening is van dit bedrag € 2.322.000 als onrechtmatig maar acceptabel geclassificeerd. De over- en onderschrijding van de baten (€ 3.669.000) en onderschrijding van de lasten (€ 1.642.000) zijn niet tijdig gemeld en worden eveneens meegenomen in de oordeelsvorming als onrechtmatig maar acceptabel.

Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium (M&O)

Met de door gemeente Druten uitgevoerde (VIC) werkzaamheden zijn risico's in het kader van M&O in voldoende mate afgedekt en is geen sprake van rechtmatigheidsfouten als gevolg van M&O. Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij ook geen bevindingen geconstateerd die in het kader van M&O vermeld moeten worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening

Wij hebben vastgesteld dat het college gebruik maakt van de door de Commissie BBV voorgeschreven tekst en zijn het eens met de conclusie ten aanzien van de rechtmatigheid. In de jaarrekening is, onder andere in de waarderingsgrondslagen, een toereikende toelichting opgenomen over de wijze waarop de rechtmatigheidsverantwoording tot stand is gekomen.

Toelichting in de paragraaf bedrijfsvoering

Druten heeft in de paragraaf bedrijfsvoering een uitgebreide toelichting opgenomen met daarin een analyse van onrechtmatigheden en in te zetten verbetermaatregelen. De toelichting voldoet aan de minimale vereisten in de Kadernota Rechtmatigheid 2024 en wij zijn het eens met de conclusie die door het college wordt getrokken ten aanzien van de rechtmatigheid.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Onze conclusie ten aanzien van uw WNT verantwoording

Wij hebben de WNT verantwoording in de jaarrekening 2024 getoetst en de uitkomsten van deze toetsing leest u hieronder. Samenvattend is onze conclusie:

- De WNT verantwoording en toelichtingen zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen.
- De gepresenteerde WNT verantwoording is opgenomen conform het Verantwoordingsmodel WNT 2024.
- Uit de werkzaamheden blijkt dat in 2024 voor de topfunctionarissen geen sprake is van een overschrijding van het bezoldigingsmaximum in 2024.
- Uit onze werkzaamheden blijkt dat geen andere medewerkers een vergoeding krijgen in 2024 die boven de verantwoordingsgrens uitkomt.

Inhuur topfunctionarissen

Wij hebben vastgesteld dat de gemeente in 2023 en 2024 gebruik heeft gemaakt van de inhuur van topfunctionarissen. De in de jaarrekening 2024 vereiste noodzakelijke toelichting in de WNT verantwoording 2024 is opgenomen in overeenstemming met de Wet Normering Topinkomens.

Bezoldigingsmaximum

De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen. Voor de in de jaarrekening opgenomen topfunctionarissen is in de wet de maximale bezoldiging bepaalt op € 233.000 voor 2024. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000. Voor 2025 is het bezoldigingsmaximum voor uw gemeente vastgesteld op maximaal € 246.000 bij een fulltime dienstverband.

Overige toelichtingen

De in de jaarrekening 2024 opgenomen toelichting op de WNT bevat enkele aanvullende tekstuele toelichtingen. Wij hebben vastgesteld dat deze toelichtingen voldoen aan de eisen in de wet- en regelgeving.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is. In onze controleverklaring hebben wij dit expliciet opgenomen.

Overige bevindingen

Opvolging bevindingen managementletter 2024

Wij hebben, als gevolg van onze late benoeming tot accountant van gemeente Druten, pas in januari (voor de WDW) en februari 2025 de interim controle voor het boekjaar 2024 uitgevoerd. De bevindingen die wij hebben geconstateerd en de aanbevelingen daarbij hebben door de late benoeming niet meer tot tussentijdse herstelmaatregelen kunnen leiden in 2024. Wij hebben onze bevindingen in een goed en constructief gesprek in februari 2025 met de portefeuillehouder en medewerkers van de ambtelijke organisatie besproken en daarin de bevindingen en aanbevelingen afgestemd. Wij constateren daarbij dat de bevindingen die wij hebben geen problemen hebben gegeven bij de uitvoering van onze jaarrekeningcontrole 2024 en verwachten dat de opvolging hiervan in 2025 op een juiste wijze wordt opgepakt.

Niet bestede SISA gelden

Wij constateren dat de gemeente Druten op balansdatum een vooruitontvangen bedrag van € 8.032.000 (2023: € 3.871.000) aan nog te besteden Rijksbijdragen heeft opgenomen in de jaarrekening. Dit is, gezien het karakter van de toekenningen, een juiste verwerking in de jaarrekening. Waarbij voor een deel van de regelingen geldt dat deze nog meerdere jaren doorlopen en direct gerelateerd zijn aan de grondexploitaties voor circa € 3.700.000. Echter geldt voor de gemeente Druten ook dat, wanneer voor een aantal regelingen de gemeente de doelstellingen niet of gedeeltelijk kan realiseren, dit leidt tot een terugbetaling aan het Rijk van niet bestede SISA gelden. Per 31 december 2024 heeft de gemeente een terugbetalingsverplichting aan het Rijk staan van € 2.145.000. Wij adviseren u in 2025 een strakke monitoring hierop in te voeren om te waarborgen dat zoveel mogelijk activiteiten waarvoor specifieke middelen ter beschikking zijn gesteld te

Bestedingen SISA regeling H4 Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024 2025 (SPUK Sport)

De gemeente Druten heeft vanuit het Rijk een bijdrage gekregen voor uitgaven in het kader van de SISA regeling SPUK Sport. De Rijksbijdrage voor 2024 bedraagt € 380.000. De werkelijke gedeclareerde bestedingen op deze regeling over 2024, inzake een BTW compensatie voor investeringen in sportaccommodaties, komt uit op slechts € 35.000 en is daarmee aanzienlijk lager dan de subsidietoekenning. Jaarlijks past het Rijk een herverdeling van middelen toe tussen gemeenten op basis van werkelijk gerealiseerde uitgaven ten opzichte van de toekenning. De gemeente Druten moet er rekening mee houden dat een significant lagere besteding in de toekomst kan leiden tot een structureel lagere toekenning vanuit het Rijk.

Correctie SISA voorgaande jaren (Regeling H4)

De gemeente Druten is in 2021 gestart met de bouw van een sportcomplex (zwembad en sporthal). Daarbij is het standpunt ingenomen dat de BTW op de (nieuwbouw)kosten gecompenseerd mocht worden vanuit de SPUK Stimulering sport (SISA H4). De exploitatie van het sportcomplex is uiteindelijk uitbesteed aan een commerciële organisatie en de gemeente heeft alsnog de BTW op de investeringen teruggevorderd bij de belastingdienst. Tegelijkertijd moet een correctie worden gedaan op de SISA bestedingen op de regeling H4 SPUK Sport. In de jaarrekening is een deel van deze verplichting reeds verwerkt, echter is de opgenomen verplichting € 127.200 te laag opgenomen. Wij hebben dit bedrag aangemerkt als controleverschil. De gemeente is op dit moment bezig met de afstemming met het Ministerie om de wijziging van de SISA bestedingen te kunnen verantwoorden, waarna naar verwachting een gewijzigde vaststellingsbeschikking over 2021 en 2022 zal volgen.

Inzicht in incidentele baten en lasten in de jaarrekening

De jaarrekening 2024 van de gemeente Druten geeft op dit moment een beperkt inzicht in de incidentele baten en lasten en een minimale invulling aan de bepalingen zoals voorgeschreven in het BBV en de notitie Incidentele Baten en Lasten van de Commissie BBV. Wij adviseren u om hier voor de toekomst meer aandacht aan te besteden, juist ook om goed inzichtelijk te maken waar incidentele baten en lasten ontstaan en wat de financiële impact hiervan is op het totaalresultaat.

NADERE TOELICHTING

A. Grondexploitaties (GREX)

Onze conclusie ten aanzien van uw GREX

Wij hebben de grondexploitaties 2024 getoetst en de uitkomsten van deze toetsing leest u hieronder. Samenvattend is onze conclusie:

- In 2024 is de totale waarde van de grondexploitatie afgenomen van € 1.596.000 naar € 1.462.000. Deze afname wordt voornamelijk veroorzaakt door het afsluiten van de exploitatie Westerhout - Zuid.
- De boekwaarde van de grondexploitatie ultimo 2024 wordt op een juiste wijze gepresenteerd in de jaarrekening 2024 in overeenstemming met het BBV en de Notitie Grondbeleid van de Commissie BBV
- De gemeente Druten heeft in 2024 één actieve grondexploitatie (Westerhout - Zuid) afgesloten.
- Gemeente Druten heeft geen tussentijdse winst genomen in 2024. Dit is conform de bepalingen in het BBV.
- Door het sluiten van de verliesgevende grondexploitatie Westerhout – Zuid in 2024 is niet langer sprake van een voorziening voor verwachte verliezen op de grondexploitaties.

Schattingen

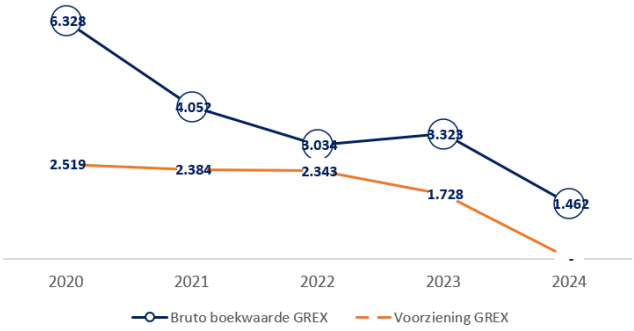
De gemeente Druten heeft voor de grondexploitatie Woningbouw Deest - Zuid een nieuwe actualisatie gemaakt en de schattingen herzien ten aanzien van de grondexploitatie. Bij deze schattingen is een individuele analyse gemaakt van verwachte toekomstige kosten en opbrengsten. Daarnaast is als basis een percentage van 3% en 6% kostenstijging en een opbrengstenstijging van 2,5% en 7% toegepast. Voor de toerekening van rente aan de grondexploitatie hanteert de gemeente een percentage van 1,5%. Wij concluderen dat de schattingen op een juiste wijze zijn toegepast bij de totstandkoming van de prognoses voor de individuele grondexploitaties en acceptabel zijn.

Tussentijdse winstneming

Gemeente Druten heeft in 2024 geen tussentijdse winstneming gedaan in overeenstemming met de regelgeving in het BBV.

Verloop boekwaarde

In 2024 daalt de boekwaarde van de grondexploitaties door het afsluiten van de grondexploitatie Westerhout - Zuid (€ 331.000). Daarnaast heeft de gemeente op balansdatum meer uitgaven dan opbrengsten gerealiseerd in 2024. Onderstaande grafiek laat het verloop van de bruto boekwaarde en de voorziening zien over de afgelopen vijf jaar.

Doorberekening bestaande stad

In de grondexploitatie Woningbouw Deest - Zuid wordt naar verwachting een resultaat gerealiseerd van € 2,7 miljoen positief. Daarvan wordt naar verwachting een bedrag van € 1,7 miljoen ingezet om toekomstige kosten voor de aansluiting op de bestaande stad (bovenplanse infrastructuur en dotatie Reserve stadsuitleg) te dekken. Deze toekomstige uitgaven worden terecht niet aan de grondexploitatie toegerekend.

Vennootschapsbelasting

De gemeente stelt zich op het standpunt dat het grondbedrijf weliswaar belastingplichtig is voor de Wet op de vennootschapsbelasting (VPB), maar de grondexploitaties niet winstgevend zijn en er daarmee geen vennootschapsbelasting verschuldigd is. Dit standpunt moet jaarlijks opnieuw geëvalueerd worden en kan mogelijk in de toekomst, wanneer nieuwe grondexploitaties worden geopend, alsnog tot afdrachten voor de VPB leiden.

B. VOORZIENINGEN

Onze conclusie ten aanzien van uw voorzieningen

Wij hebben de voorzieningen 2024 gecontroleerd en daarbij hebben we specifiek getoetst of de gevormde voorzieningen voldoen aan de eisen en voorwaarden in artikel 44 van het BBV. De uitkomsten van deze toetsing leest u hieronder. Samenvattend is onze conclusie:

- De voorzieningen worden op een juiste en volledige wijze verantwoord in de jaarrekening 2024 en de presentatie en toelichting is conform artikel 44 van het BBV.
- Voor de opgenomen voorzieningen in de jaarrekening 2024 hebben wij een toereikende onderbouwing ontvangen.
- Dotaties en onttrekkingen in de voorzieningen zijn rechtmatig tot stand gekomen.
- Wij hebben geen bevindingen die in onze foutevaluatie worden meegenomen als niet gecorrigeerd controleverschil.

Schattingen

Wij hebben vastgesteld dat de schattingen en veronderstellingen die aan de voorzieningen ten grondslag liggen aanvaardbaar zijn en op een juiste wijze zijn toegepast bij de berekening van de minimaal noodzakelijke omvang van de voorzieningen.

Voorzieningen in het kader van groot onderhoud

Gemeente Druten heeft voorzieningen gevormd voor het groot onderhoud aan openbare gebouwen, gymmaterialen en natuur en biodiversiteit op basis van onderliggende beheerplannen. Het beheerplan mag volgens de Notitie Materiële vaste activa van de Commissie BBV (d.d. januari 2021) maximaal vijf jaar oud zijn en de gemeente voldoet aan deze eis. Bij de bepaling van de hoogte van de voorzieningen is hiermee voldoende rekening gehouden. Op basis van verwachte onderhoudsuitgaven is sprake van een jaarlijks toereikende dotatie aan de onderhoudsvoorzieningen.

Voorziening van derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel

Gemeente Druten heeft twee voorzieningen tariefegalisatie gevormd voor riolering en reinigingsheffing en opgenomen op basis van artikel 44 lid 2 van het BBV (van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden). Daarnaast heeft de gemeente een voorziening opgenomen voor onderhoud aan de Uivermeertjes, waarbij van derden een bijdrage hiervoor is ontvangen. Wij hebben vastgesteld dat de omvang van de voorzieningen op een nauwkeurige en volledige wijze is bepaald.

De mutaties op deze voorziening betreft in 2024 ontvangen heffingen waarvan het overschot in het jaar wordt gedoteerd aan de voorziening. De aanwending betreft uitgaven voor onderhoud. Deze verwerkingswijze is conform het BBV.

Voorziening pensioen wethouders

De pensioenvoorziening voor (voormalig) wethouders is opgesteld op basis van actuariële berekeningen. Deze zijn gemaakt door VISMA | Idella. Bij het opstellen van de berekeningen gebruikt VISMA | Idella onder andere de volgende parameters:

- Berekeningsdatum: 31 december 2024
- Rekenrente: 2,325%
- Sterftetafel: GBV 2017-2022
- Leeftijdsterugstelling: Begunstigde: (m/v) 5-3 jaar, Partner: (m/v) 3-1 jaar

In 2024 heeft de gemeente een dotatie verwerkt in de voorziening van circa € 403.000, als gevolg van de rentewijziging (daling rekenrente) ten opzichte van voorgaand jaar. Wij hebben vastgesteld dat de omvang van de voorziening op een nauwkeurige en volledige wijze is bepaald.

Overige voorzieningen

Overige voorzieningen zijn op een juiste wijze bepaald en toereikend voor het doel waarvoor deze zijn bedoeld. Wij hebben vastgesteld dat dotaties en onttrekkingen in voldoende mate zijn onderbouwd en op een nauwkeurige wijze zijn verwerkt in de voorziening.

C. SOCIAAL DOMEIN

Onze conclusie ten aanzien van uw sociaal domein

Wij hebben het sociaal domein van uw gemeente gecontroleerd. De uitkomsten van deze toetsing voor wat betreft de Jeugdzorg en de Wmo leest u hieronder. Samenvattend is onze conclusie:

- De gemeente heeft aanvullende werkzaamheden gedaan ten aanzien van prestatielevering voor de Wmo, Jeugd en PGB bestedingen.
- De totale onzekerheden vanwege het niet kunnen vaststellen van de prestatielevering in het sociaal domein is met de aanvullende werkzaamheden teruggebracht tot nihil.
- Derhalve betrekken wij geen onzekerheden in onze oordeelsvorming inzake de getrouwheid van de jaarrekening.

Afhankelijkheid van derden

Voor het sociaal domein is de gemeente Druten in bepaalde mate afhankelijk van diverse partijen, zoals de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en de zorgaanbieders. Om verantwoording af te kunnen leggen over de lasten maakt de gemeente gebruik van verantwoordingsinformatie van deze partijen. Daarbij wordt de gemeente in belangrijke mate ondersteund door het Regionaal Ondersteunings-bureau Nijmegen (ROB). Wij hebben deze informatie goed kunnen gebruiken voor onze controle en onze conclusies.

Onzekerheden ten aanzien van prestatielevering

De gemeente Druten heeft een verbijzonderde interne controle uitgevoerd om voor cliënten in de WMO en Jeugd, waar wij niet kunnen steunen op een goedkeurende controleverklaring, de prestatielevering alsnog vast te stellen. Daarmee heeft de gemeente voldoende zekerheid verkregen ten aanzien van prestatielevering van de zorg.

PGB

De Sociale Verzekeringsbank (SVB) voert voor de PGB's het proces betaling aan cliënt uit. De totale besteding van € 228.500 (Jeugd € 101.000 en Wmo € 127.500). Daarbij heeft geen sluitende controle op de levering van de zorg plaatsgevonden door de SVB en ontstaat initieel een onzekerheid ten aanzien van de prestatielevering. Wij hebben vastgesteld dat deze onzekerheid in voldoende mate wordt ondervangen door aanvullende interne controles op de prestatielevering.

Besteding ten opzichte van begroting

Op basis van de jaarrekening 2024 van de gemeente Druten constateren wij dat de bestedingen (gesaldeerd inclusief baten) € 447.000 lager uitkomen dan begroot. In de programmaverantwoording is in de toelichting op programma 6 sociaal domein een uitgebreide toelichting op de gerealiseerde doelstellingen opgenomen. In de toelichting op de exploitatie in de jaarrekening zijn de belangrijkste verschillen tussen (herziene) begroting en realisatie toereikend verklaard.

Nog te betalen inzake Jeugd en Wmo

De gemeente Druten heeft een toereikende inschatting gemaakt van de te verwachten nagekomen lasten over 2024 met betrekking tot de Jeugd en Wmo. In de jaarrekening is een totale verplichting opgenomen voor een bedrag van € 956.000 (Wmo: € 459.000 en Jeugd: € 497.000) en wij concluderen dat deze verplichting toereikend is.

Delegatie taken aan het Regionaal Ondersteuningsbureau Nijmegen

Wij steunen bij de uitvoering van onze controle op het sociaal domein gebruik gemaakt van de overzichten van het Regionaal Ondersteuningsbureau Nijmegen (ROB). Deze organisatie heeft een centrale inkoopfunctie en coördineert regionaal de verantwoording van de zorgaanbieders en onderliggende controleverklaringen. Uit de verantwoording van het ROB blijken enkele onzekerheden voor aanbieders van zorg in de Wmo en Jeugd, waarvoor de gemeente toereikende aanvullende werkzaamheden heeft uitgevoerd.

D. SISA verantwoording 2024

Regeling	Naam regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in Euro's	Toelichting Fout/ onzekerheid
Fin B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021			
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid			
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)			
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen			
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)			
IenW E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023			
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet _gemeentedeel 2024			
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) _gemeentedeel 2024			
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2024			
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024			
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire _gemeentedeel 2024			

D. SISA verantwoording 2024

Regeling	Naam regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in Euro's	Toelichting Fout/ onzekerheid
SZW G13	Onderwijsroute _ deel gemeente 2024			
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport			
VWS H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventie-aanpakken			
VWS H21	Specifieke uitkering cliënt-ondersteuning			
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheids-bevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026			
VWS H35B	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)			
VRO J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls			
VRO J55	Aanpak energiearmoede			
VRO J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties			

D. SISA verantwoording 2024

Regeling	Naam regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in Euro's	Toelichting Fout/ onzekerheid
VRO J97	Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023			
VRO J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls			
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid			
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne			
AenM M24	Regeling eenmalige specifieke uitkering voor gemeenten in verband met het treffen van maatregelen ter vermindering van overlast en criminaliteit veroorzaakt door asielzoekers in 2023 en 2024			

Conclusie ten aanzien van de SISA bijlage	
Conclusie inzake getrouwheid SISA bijlage	Goedkeurend
Conclusie inzake rechtmatigheid SISA bijlage	Goedkeurend

E. Onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

Als accountantsorganisatie hechten wij een groot belang aan onze onafhankelijkheid – zowel in de uitvoering als in de beeldvorming. Conform de Nederlandse Corporate Governance Code informeren wij het college en de gemeenteraad over mogelijke conflicten die onze onafhankelijkheid zouden kunnen beïnvloeden. Wij bevestigen dat onze positie ten opzichte van de gemeente Druten volledig voldoet aan de geldende wet- en regelgeving, evenals de beroepsnormen. Onze interne toetsingen wijzen uit dat onze objectiviteit en professionele oordeelsvorming het afgelopen jaar op geen enkel moment zijn aangetast.

Onafhankelijkheid geborgd: Ons stelsel van maatregelen

Bij MIJN Overheidsaccountants is onafhankelijkheid geen papieren verplichting, maar een geïntegreerd onderdeel van onze werkwijze. Wij hanteren een breed pakket aan maatregelen om te waarborgen dat onze controles objectief en onbevooroordeeld worden uitgevoerd. Deze maatregelen zijn verankerd in ons kwaliteitsmanagementsysteem en omvatten onder meer:

- **Duidelijke en bindende onafhankelijkheidsrichtlijnen**, waarin alle risico's en vereiste waarborgen zijn vastgelegd.
- **Actieve monitoring en training**, waarbij alle medewerkers en gevolmachtigden regelmatig worden geïnformeerd over de nieuwste regelgeving en richtlijnen.
- **Strikte nalevingsprocedures**, zodat medewerkers in iedere situatie de juiste onafhankelijke afweging maken.
- **Transparantie in dossiervorming**, waarbij per controlecliënt wordt vastgelegd of er risico's voor de onafhankelijkheid bestaan en welke maatregelen zijn getroffen om deze te elimineren.
- **Escalatie- en consultatiemechanismen**, zodat twijfelgevallen direct worden besproken met gespecialiseerde afdelingen binnen onze organisatie. Waar relevant betrekken wij ook de auditcommissie of de gemeenteraad van de controlecliënt.

Onze werkwijze wordt periodiek beoordeeld door externe toezichthouders, wat een extra waarborg biedt voor de effectiviteit en betrouwbaarheid van ons beleid.

Interne Roulatie: vertrouwdheid voorkomen, onafhankelijkheid Bewaken

Langdurige betrokkenheid bij dezelfde controlecliënt kan de objectiviteit beïnvloeden. Daarom hanteren wij een strikt roulatiebeleid binnen controleteams. Periodieke wisseling van sleutelfunctionarissen voorkomt te nauwe betrokkenheid en zorgt ervoor dat onze controles met een frisse, kritische blik worden uitgevoerd.

Onafhankelijkheidscheck: Geen risico's geconstateerd

Wij hebben een evaluatie uitgevoerd van mogelijke persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen MIJN Overheidsaccountants, onze medewerkers en de gemeente Druten. Hieruit zijn geen omstandigheden naar voren gekomen die een risico vormen voor onze onafhankelijkheid.

F. Actualiteiten

De Nederlandse pensioen wet- en regelgeving gaat structureel veranderen. De nieuwe Wet Toekomst Pensioenen gaat voor een enorme verandering zorgen die uiterlijk op 1 januari 2028 moet zijn ingevoerd. Onderdeel van deze wijziging betreft onder andere een overgangsregeling naar de nieuwe pensioenregeling, met daarin een aantal maatregelen die (deels) verplicht zijn voor uw gemeente. Of keuzes die het ABP, als uitvoerende organisatie, voor haar aangesloten deelnemers heeft gemaakt. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de financiële impact van de keuze van het ABP om al vanaf 1 januari 2024 de start leeftijd voor het deelnemen aan de pensioenregeling te verlagen van 21 jaar naar 18 jaar. Wij adviseren u om de ontwikkelingen actief te volgen en tijdig rekening te houden met de financiële gevolgen in uw (herziene) begroting.

Recent zijn de voorgestelde wijzigingen aangenomen in het Bado en het BBV, waarmee de rechtmatigheidsverantwoording nu formeel onderdeel wordt van de onderliggende wet- en regelgeving. Met deze invoering van de nieuwe wet- en regelgeving zijn direct een aantal wijzigingen doorgevoerd. Wij zetten hieronder de belangrijkste voor u op een rijtje:

- Vanaf 2025 wordt in de foutevaluatie van de accountant niet langer een separaat oordeel gevormd over fouten en onzekerheden in het kader van de getrouwheid. Deze tellen bij elkaar op.
- De drempel waar deze fouten en onzekerheden tegenover afgemeten worden gaat wel verhoogd worden naar 2% van de lasten (vanaf 2025 exclusief dotaties aan bestemmingsreserves).
- De maximale hoogte van de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording daalt van 3% naar 2% van de lasten (vanaf 2025 exclusief dotaties aan bestemmingsreserves).

Als gevolg van de wijzigingen in het Bado en het BBV moeten ook diverse verordeningen binnen de gemeente Druten aangepast worden. Wij adviseren u dit tijdig te doen in 2025 en deze ook op tijd vast te laten stellen door de gemeenteraad. Gebruik dit moment om nog eens kritisch te kijken naar de overige inhoud van de bestaande verordeningen en deze waar nodig ook verder te actualiseren en vernieuwen.

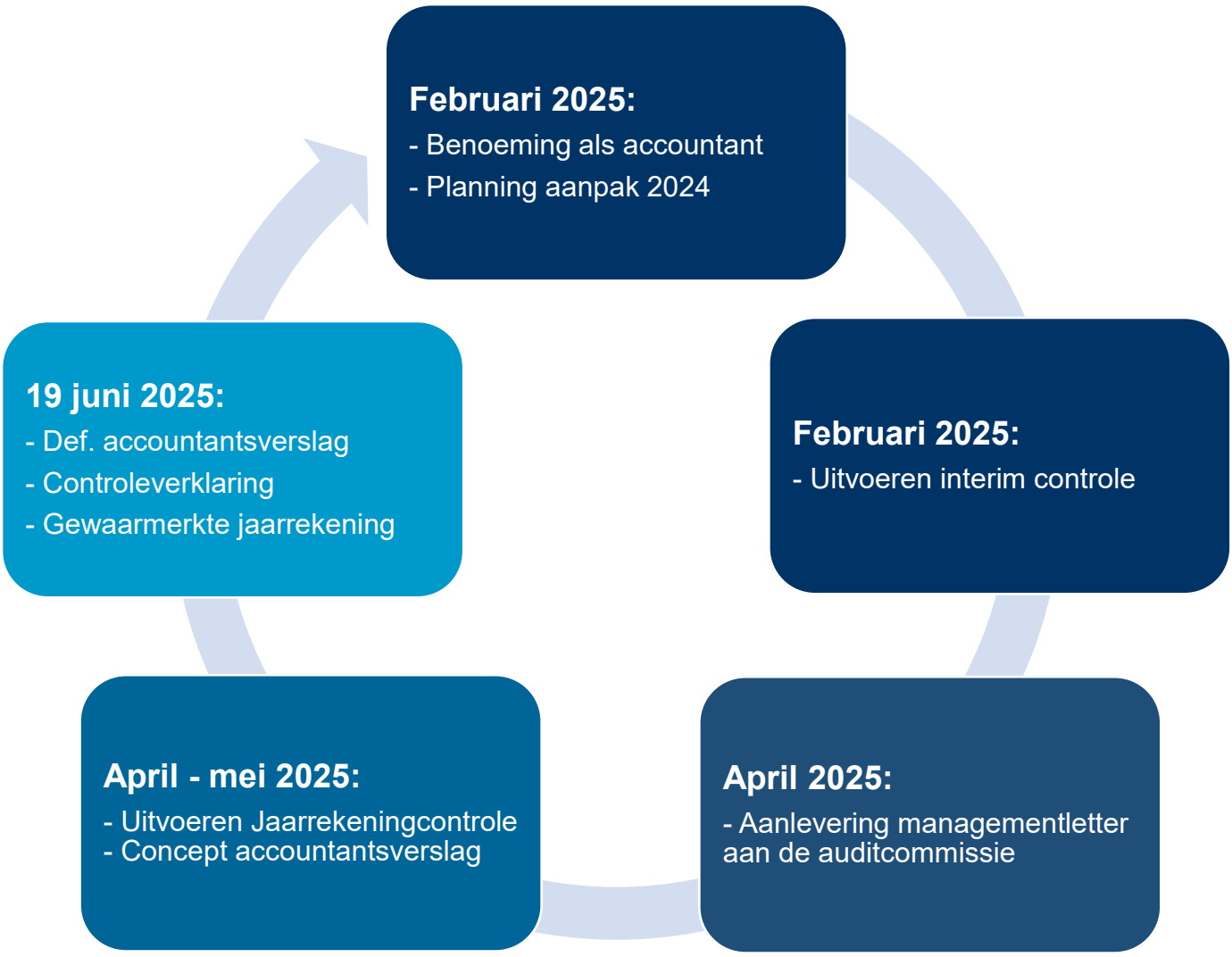
De Europese NIS2-richtlijn, gericht op het versterken van de digitale weerbaarheid binnen de EU, is op 17 oktober 2024 formeel in werking getreden. Nederland heeft echter de deadline voor omzetting in nationale wetgeving niet gehaald. De implementatie vindt plaats via de Cyberbeveiligingswet, die naar verwachting medio 2025 van kracht wordt. De implementatie van de NIS2-richtlijn via de Cyberbeveiligingswet betekent een aanzienlijke versterking van de digitale weerbaarheid van gemeenten. Het is essentieel dat gemeente Druten proactief en op tijd stappen onderneemt om aan de komende verplichtingen te voldoen en zo de continuïteit en veiligheid van de dienstverlening te waarborgen. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) bieden ondersteuning en richtlijnen om gemeenten te helpen bij deze voorbereidingen. Wij adviseren u de actualiteiten te blijven volgen en gebruik te maken van de content van de VNG en IBD.

Op 15 november 2024 heeft de Hoge Raad het Didam II-arrest gewezen, als vervolg op het oorspronkelijke Didam-arrest van 26 november 2021. In dit arrest is de lijn aangescherpt dat overheden bij de verkoop én bij de uitgifte van onroerend goed, waaronder huur, pacht en erfpacht, rekening moeten houden met de beginselen van gelijke kansen en transparantie. De aangescherpte norm heeft gevolgen voor zowel de rechtmatigheid van toekomstige transacties als transacties die vóór 26 november 2021 hebben plaatsgevonden.

Daarbij geldt dat een overeenkomst die in strijd met de Didam-regels is gesloten niet om die reden nietig of vernietigbaar wordt verklaard maar wel degelijk geldig is. Dit kan tot gevolg hebben dat de gemeente Druten, wanneer zij onrechtmatig handelen, verplicht worden om schadevergoeding te betalen. Wij adviseren u om bij nieuwe (voorgenomen) vastgoedtransacties ook de uitkomsten van het Didam II arrest mee te wegen en de overwegingen duidelijk en ondubbelzinnig vast te leggen.

G. Terugblik jaarrekeningcontrole 2024

Voor de jaarrekeningcontrole 2024 hebben wij onderstaande planning gehanteerd, die aansluit op de agenda van de gemeenteraad en is vooraf afgestemd met de ambtelijke organisatie. Wij hebben de vooraf met elkaar afgesproken uitdagende planning en bijbehorende deadlines gehaald.

De uitvoering van de eindejaarscontrole is soepel verlopen. Daarbij is het gelukt om de eindejaarscontrole overeenkomstig de planning af te ronden. Dit positieve resultaat kon bereikt worden door onder andere:

- Een uitstekende voorbereiding en aanlevering van informatie vanuit gemeente Druten.
- Goede samenwerking en communicatie tussen de betrokken medewerkers van gemeente Druten, Werkorganisatie Druten Wijchen en MIJN Overheidsaccountants.
- Een positieve uitkomst van de externe kwaliteitstoetsing op ons dossier (OKB) voorafgaand aan het uitbrengen van de controleverklaring.

H. Beperking in de verspreidingskring

Dit accountantsverslag is opgesteld voor de gemeenteraad van de gemeente Druten. Het accountantsverslag is niet direct bestemd voor derden, en we accepteren dan ook geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid richting andere partijen. Wij begrijpen dat dit verslag openbaar wordt gemaakt in de stukken van de raadsvergadering en hebben hier in de formulering rekening mee gehouden.

De onderwerpen in dit verslag zijn geconstateerd tijdens onze controleopdracht en brengen we onder uw aandacht omdat we ze relevant vinden. Dit verslag gaat uitsluitend over de bevindingen die wij in de controle van de jaarrekening hebben geconstateerd. We kunnen bovendien niet garanderen dat alle risico's of verbeterpunten in de interne beheersing hiermee zijn afgedekt.

Onze conclusies en aanbevelingen moeten worden gezien in de bredere context van de controleverklaring bij de jaarrekening. Opmerkingen over de interne beheersing vormen geen afzonderlijk oordeel over het functioneren van uw organisatie en de interne beheersingsmaatregelen.